

Akleden devlet var mı?

Akif Emre, 5 Kasım 2016

<https://www.google.com.tr/search?q=Akleden+devlet+var+m%C4%B1%3F&oq=Akleden+devlet+var+m%C4%B1%3F&aqs=chrome..69i57j69i60.654j0j4&sourceid=chrome&ie=UTF-8>

Derin krizleri yönetebilme iradesi/becerisi devlet akıllı olarak ortaya çıkar. Toplumsal, siyasal bunalımların üstesinden gelme yeteneği siyasal basiret gerektirdiği gibi gelenek ve birikim de gerektirir. Bu geleneğin oluşması bugünden yarına elde edilecek bir durum değildir.

En geniş anlamda siyasal örgütlenme biçimi olarak devlet akledebildiği, bünyesinde topladığı unsurlarla ilişkisini tarihsel perspektif, hukuk, adalet çerçevesinde sürdürdüğü oranda meşruiyetini sağlar. Akleden bir siyasetin sinir uçları toplumsal kriz ve özelde de tahriklerde denenir. Israrlı ve bilinçli tahrikler devletin sinir uçlarına dokunmakla kalmaz toplumsal yapıyı acıtır, can yakar. Amacı toplumsal ve siyasal omurgayı meşruiyet sınırlarını aşmaya zorlamaktır.

Siyasal aygıtlar bir kez adaleti, meşruiyet çizgisini aştıklarında, vicdanlar zedelendiğinde bunun bedelin tüm toplum öder. Sonuçları da uzun süreye yayılan bir krize dönüşür. Tam bu noktada siyasal tahrik Testine tabi tutulan yapılar ya akıl tutulmasına kapılarak daha çok bataklığa saplanır yahut zor olan bilgelik ve adalet iradesiyle kendisini, toplumu bataklığa çeken krizleri atlatmasını bilir.

Türkiye’de son dönemde yaşananlar, karşı karşıya kalınan kriz alanları tam da bu anlamda bir sınanmadır. Aslında terör parantezine alınan bu krizin terör sorunundan ve hak arayışından ibaret olmadığı, tüm söylemlere rağmen herkesin bildiği üzere artık bölgesel alana yayılmış küresel aktörlerin devreye girdiği; etnik temelli devletçi refleksin devrede olduğu sorundan bahsediyoruz..

Tam bu süreçte iç dinamiklerin, devlet erkinin nadir anlarda ortaya çıkan güç temerküzü daha doğrusu aynileşmeye tanık oluyoruz. Siyasal alanın yeniden şekillendiği bu momentumda devlet refleksinin en derin biçimiyle kendisini sergilediği görülüyor. Devlet ideolojisinin zedelediği toplumsal dokuyu onarmak adına temelde yapıyı değiştirmeden gerçekleşen siyasal restorasyon farklı bileşenleri bir araya getirebildi. Muhafazakar çevrenin merkeze yerleştiği, devletin kurucu ideolojisinin görünürlüğü görece flulaşsa da derinlerde canlılığını koruduğu, askeri yapının da bu koalisyonda yer aldığı yeni bir bileşke ortaya çıktı. Kemalist sağ milliyetçiliğin aktif Kemalist sol milliyetçiliğin muhalefet adına edilgen ittifakıyla ortaya çıkan manzara sentezden öte siyasal anlamda vektörel bileşkeyi oluşturuyor.

Genelde birbiriyle çelişkili görünen bu siyasal vektörel yönelimlerin bileşkesini mümkün kılan da dünya sisteminin bölgesel müdahalesi ve özel de de Kürt milliyetçiliğinin şekillendirdiği jeopolitik strateji... İç politik gerilimle bölgesel gerilimin iç içe sarmal krize dönüştüğü ortamda devlet erkinin telaşla, muhtemelen sorunu daha da derinleştirecek müdahaleleri zorladığı da malum. Tam bu noktada terör denilen aysbergin görünen kısmı zaten sıkışık durumdaki siyaset kurumu ve jeostratejik kırılma nedeniyle büyük yanlışlar yapma potansiyeli taşıyor.

Mağduriyet söylemine paralel iç savaş şartlarını zorlayan silahlı terör siyaseti rehin aldığı gibi küresel müdahalenin önünü açacak bir stratejinin taşlarını kan pahasına döşemeye devam ediyor.

Böylesi sıkışıklıkta öfke ve telaşa teslim olmak önlenmesini istediğin tehlikenin yolunu açmak demektir. Kaç nesil önce yapılan haksızlığın bedelini bugün herkes ödüyor. Varsa eğer akleden bir siyasal akıl önce paradigmatik hatadan dönülmesi ve düzeltilmesi gerekecek. Zaman daralıyor. Muhtemelen sistem tüm unsurlarıyla Türkiye'nin büyük hata yapmasını bekliyor. Bunun farkında olan var mı?

Gerçekleştirilen gözaltı ve tutuklamaları sebep ve muhtemel daha büyük sonuçları açısından okuduğumuzda, tüm siyasal kesimlerin devlet refleksine tabi olduğu sonucu çıkar. Varsa bir küresel oyun, bunu bozmak için, her şeyden önce varsaydıkları devlet refleksinin tersini yaparak açığa düşürmek olmalıdır.

Soyut anlamda adalet, hak gibi kavramları pratiğe geçirebilmek için önce bunlara inanmak sonra kurguyu bozmak gerekir.